

OBRAZOVÁ PŘÍLOHA

KARLŠTEJN SCHODIŠTĚ VELKÉ VĚŽE

NÁSTĚNNÉ MALBY
Z KONCE 60. LET 14. STOLETÍ

RESTAUROVALI PETR BAREŠ, JIŘÍ BRODSKÝ A ANTONÍN NOVÁK V LETECH 1994–2001

Obsah obrazové přílohy

Legenda sv. Ludmily na vnitřní stěně schodiště, odvíjející se od shora dolů s. 193–203

I. Bořivoj sedí na zemi při hostině na Velehradě. • II. Křest Bořivoje. • III. Křest sv. Ludmily. • IV. Křest sv. Ludmily – detail. • V. Stavba mariánského kostela na Pražském hradě. • VI. Trůnící Bořivoj a Ludmila v doprovodu svých šesti dětí. • VII. Smrt knížete Bořivoje. • VIII. Korunování knížete Vratislava. • IX. Poslední přijímání sv. Ludmily – malba z 19. století. • X. Tuna a Gomon u dveří komnaty sv. Ludmily. • XI. Tuna a Gomon škrtí sv. Ludmilu – malba z 19. století.

Legenda sv. Václava, odvíjející se na vnější stěně schodiště od zdola nahoru s. 204–230

XII. Kněz Kaich nebo sv. Ludmila vyučují sv. Václava. • XIII. Kněz Kaich nebo sv. Ludmila vyučují sv. Václava, transfer restauroval Antonín Novák. • XIV. Smrt knížete Vratislava. • XV. Korunování sv. Václava. • XVI. Císař Jindřich Ptáčník pokleká před sv. Václavem v doprovodu dvou andělů na říšském sněmu v Řezně. • XVII. Sv. Václav navštěvuje vězně a sv. Václav osvobozuje vězně, transfer restauroval Antonín Novák. • XVIII. Sv. Václav kácí šibenice. • XIX. Sv. Václav okopává půdu. • XX. Sv. Václav seje obilí. • XXI. Sv. Václav žne a mlátí obilí. • XXII. Sv. Václav připravuje a peče hostie. • XXIII. Sv. Václav peče hostie a nese je do chrámu. • XXIV. Sv. Václav okopává vinice a stříhá hrozny. • XXV. Sv. Václav ve vinném lisu lisuje víno. • XXVI. Sv. Václav nese s Podivenem vdově dříví z lesa. • XXVII. Sv. Václav nese dříví a je vyháněn hajným z lesa. • XXVIII. Radsław klečí před sv. Václavem, kterého doprovázejí tři andělé. • XXIX. Radsław klečí před sv. Václavem v doprovodu tří andělů – detail. • XXX. Hostina na hradě Boleslava ve Staré Boleslavi. • XXXI. Napadení a zabití sv. Václava a nalezení jeho mrtvého těla – přemalba z 19. století. • XXXII. Nalezení mrtvého těla sv. Václava – přemalba z 19. století. • XXXIII. Boleslav s pomocníky se chystají zabít sv. Václava, transfer restauroval Antonín Novák. • XXXIV. Ukládání sv. Václava do hrobu a stírání jeho krve ze dveří baziliky ve Staré Boleslavi. • XXXV. Přenesení těla sv. Václava přes potok Rokytka. • XXXVI. Přenesení těla sv. Václava do Prahy a zázrak u Malostranských bran. • XXXVII. Přenesení těla sv. Václava k chrámu sv. Víta v Praze. • XXXVIII. Uložení těla sv. Václava v chrámu sv. Víta.

Ostatková scéna na podestě před vchodem do kaple sv. Kříže s. 231–232

XXXIX. Císař Karel IV. ukládá ostatky do relikviářového kříže, transfer restauroval Antonín Novák. • XL. Císař Karel IV. ukládá ostatky do relikviářového kříže – malba z 19. století, schodiště před vchodem do kaple sv. Kříže.

Přemyslovský a Lucemburský rodokmen císaře Karla IV. s. 233–240**Vnitřní stěna schodiště od shora – Lucemburská dynastie (?)**

XLI. Klečící postavy. • XLII. Klečící postavy – torzo. • XLIII. Klečící postavy. • XLIV. Klečící postavy.

Vnější stěna schodiště od shora – rodokmen Přemyslovců (?)

XLV. Klečící postavy. • XLVI. Klečící postavy – torzo. • XLVII. Torzo maleb – snad klečících postav. • XLVIII. Torzo maleb – závěr klečících postav.

Veraikon a andělé na klenbě schodiště s. 241–248

IL. Veraikon, transfer z klenby schodiště – restauroval Antonín Novák. • L. Anděl drží pásky s verši mariánské antifony, transfer z klenby schodiště restauroval Antonín Novák. • LI. Anděl na klenbě schodiště. • LII. Zpívající andělé s knihami na klenbě schodiště. • LIII. Dva hudoucí andělé s kvinternou a fidulou, transfer z klenby schodiště restauroval Antonín Novák. • LIV. Hudoucí anděl s varhanním portativem, transfer z klenby schodiště restauroval Antonín Novák. • LV. Hudoucí anděl s psalteriem, transfer z klenby schodiště restauroval Antonín Novák. • LVI. Hudoucí anděl s žaltářovou harfou, transfer z klenby schodiště restauroval Antonín Novák.

Dodatky s. 249–251

LVII. Krajina se skalami – ostění okna schodiště. • LVIII. Původní portál do kaple sv. Kříže, lapidarium. • LIX. Triumfální oblouk z kaple sv. Mikuláše v královském paláci – polychromie s motivem tordované pásky, lapidarium.

Plán I s. 252

Schéma scén zobrazující události Svatováclavské legendy a cyklus panovníků na vnější stěně schodiště.

(repro z: A. Novák – R. Najdenova, Karlštejn/Velká věž. Průzkum transferů a pauz nástěnných maleb schodiště. 1. část, 1994. Uloženo v archivu NPÚ ÚOPSC, inv. č. 2761).

Plány II – VII

Karlštejn, schodiště Velké věže – náskres Legendy sv. Václava, odvíjející se na vnější stěně schodiště od zdola nahoru

(náskresy s lokalizací transferů A. Novák, 1996. Uloženo v archivu NPÚ ÚOPSC, inv. č. 2762).

V. Legenda sv. Ludmily. Stavba mariánského kostela na Pražském hradě (foto Vlado Bohdan).

IX. Legenda sv. Ludmily. Poslední přijímání sv. Ludmily – malba z 19. století (foto Vlado Bohdan).

XVI. Legenda sv. Václava. Císař Jindřich Ptáčník pokleká před sv. Václavem v doprovodu dvou andělů na říšském sněmu v Řezně (foto Vlado Bohdan).

XVII. Legenda sv. Václava. Sv. Václav navštěvuje vězně a sv. Václav osvobozuje vězně, transfer restauroval Antonín Novák (foto Petr Zínke).

XXXIII. *Legenda sv. Václava. Boleslav s pomocníky se chystají zabít sv. Václava, transfer restauroval Antonín Novák (foto Petr Zínke).*

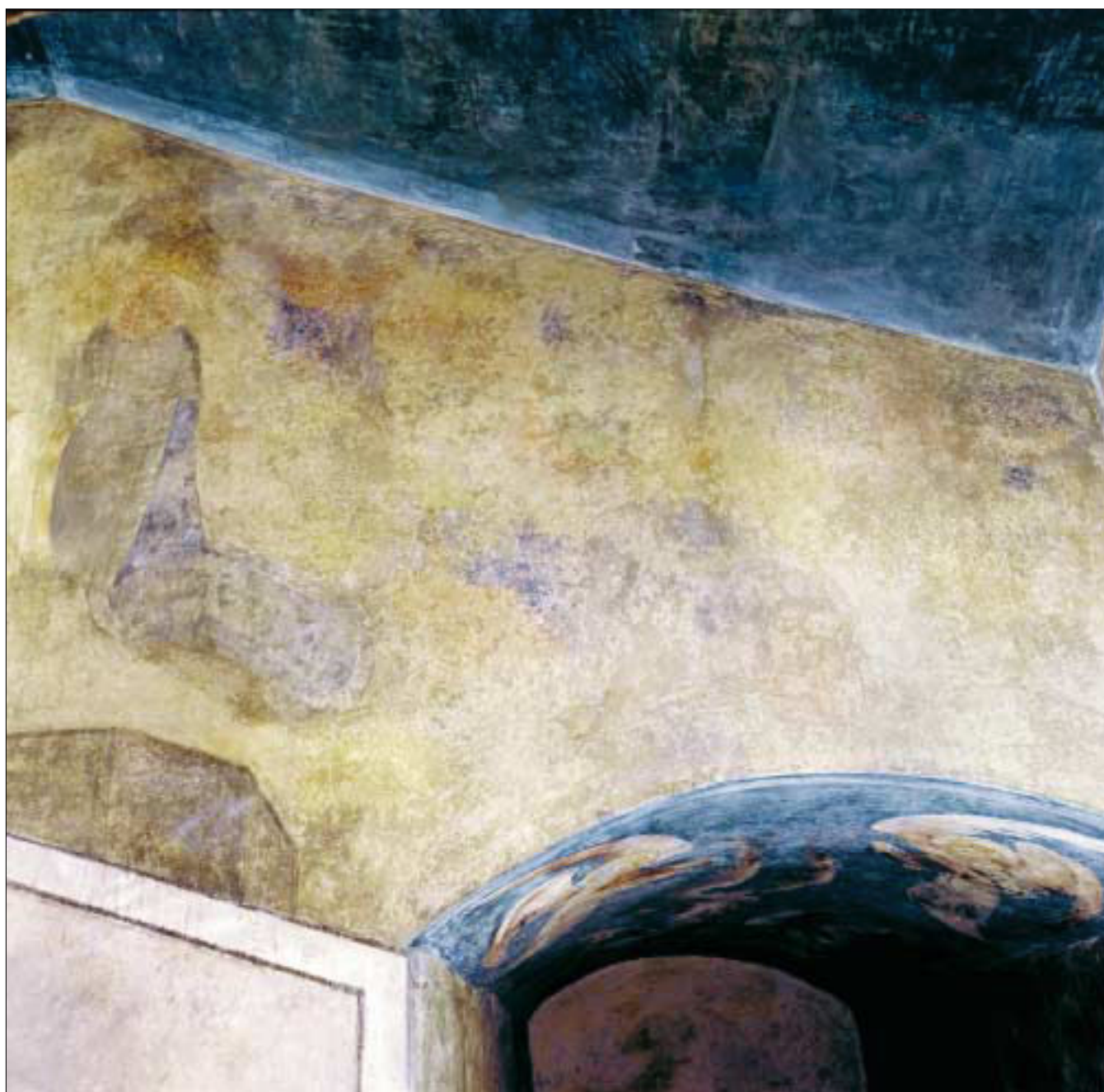

XL. Ostatková scéna. Císař Karel IV. ukládá ostatky do relikviářového kříže – malba z 19. století, schodiště před vchodem do kaple sv. Kříže (foto Petr Zínke).

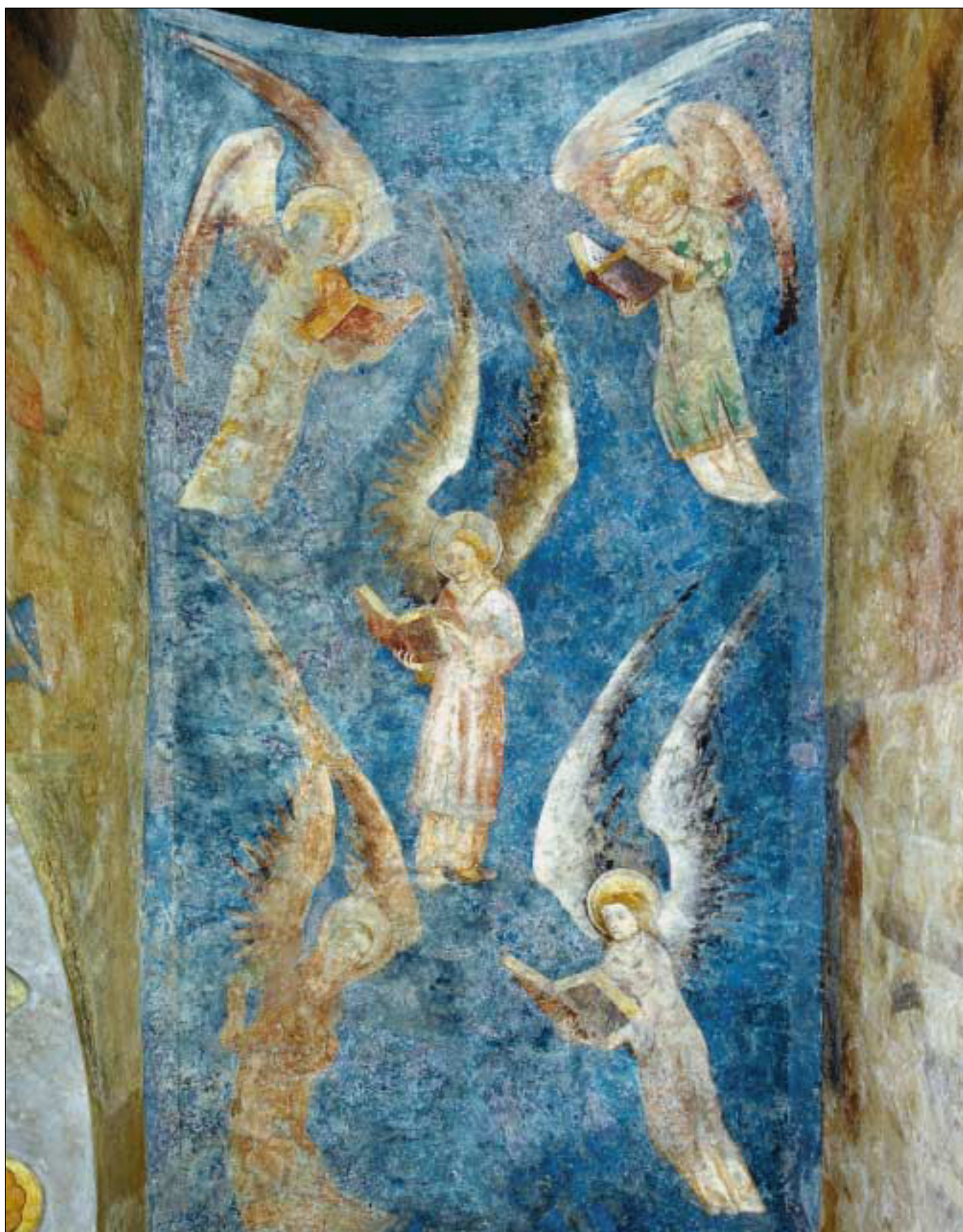

LIII. Dva hudoucí andělé s kvinternou a fidulou, transfer z klenby schodiště restauroval Antonín Novák (foto Petr Zínke).

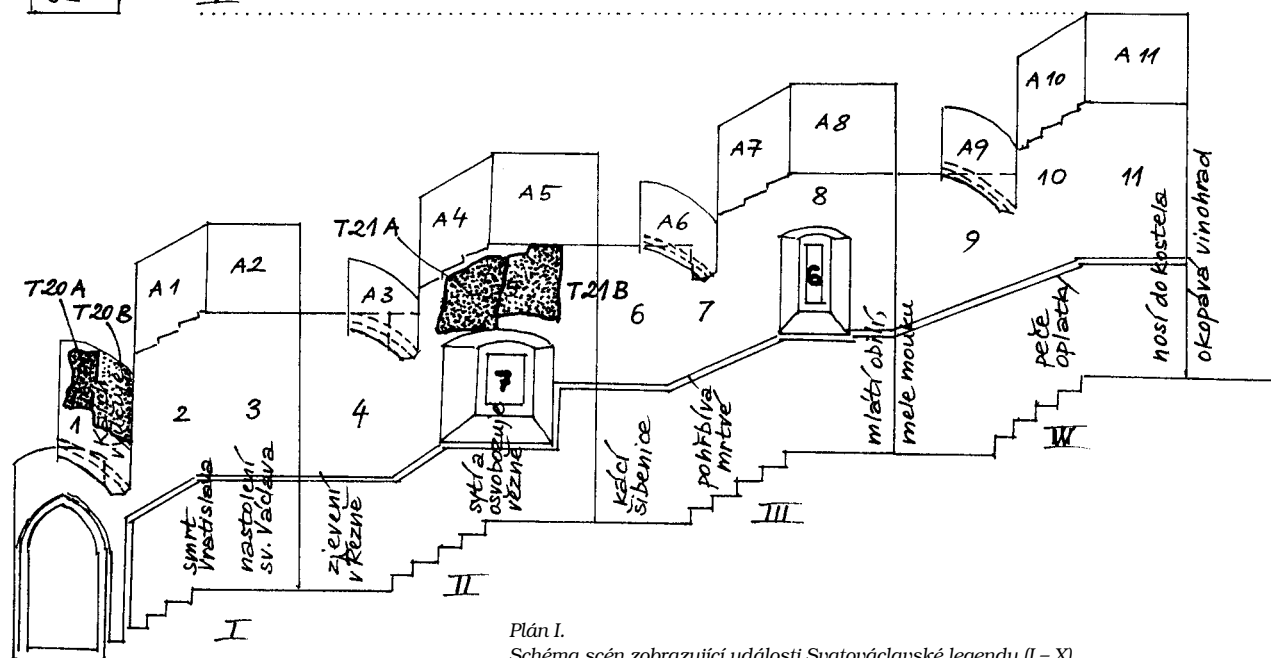
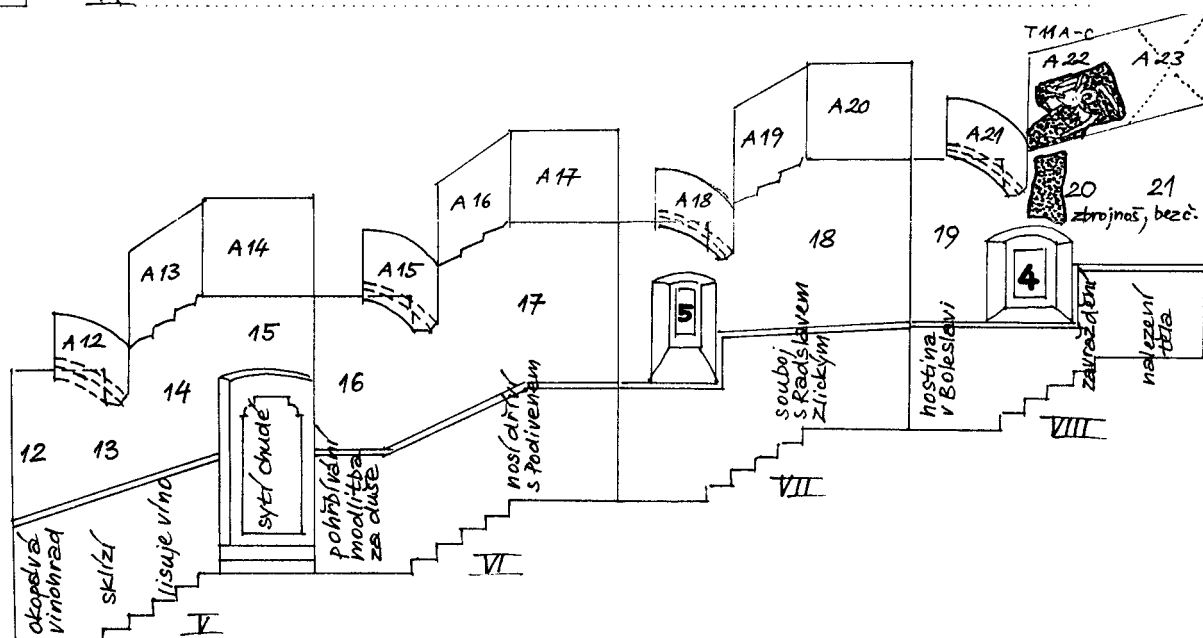
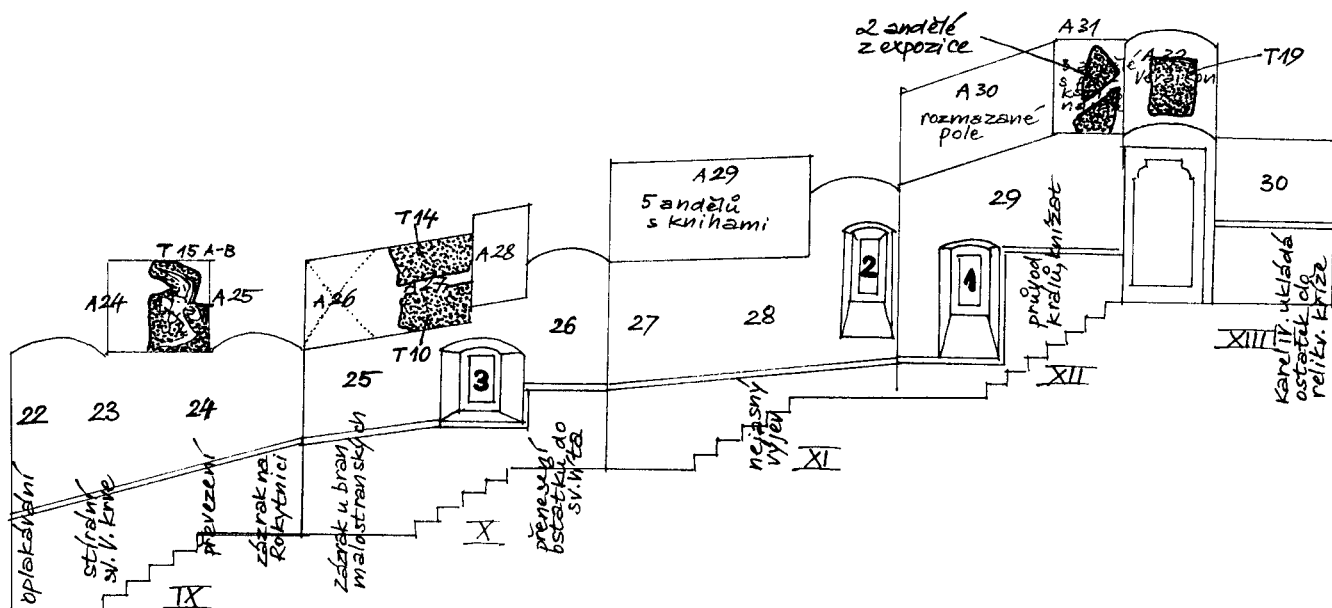

Plán I.

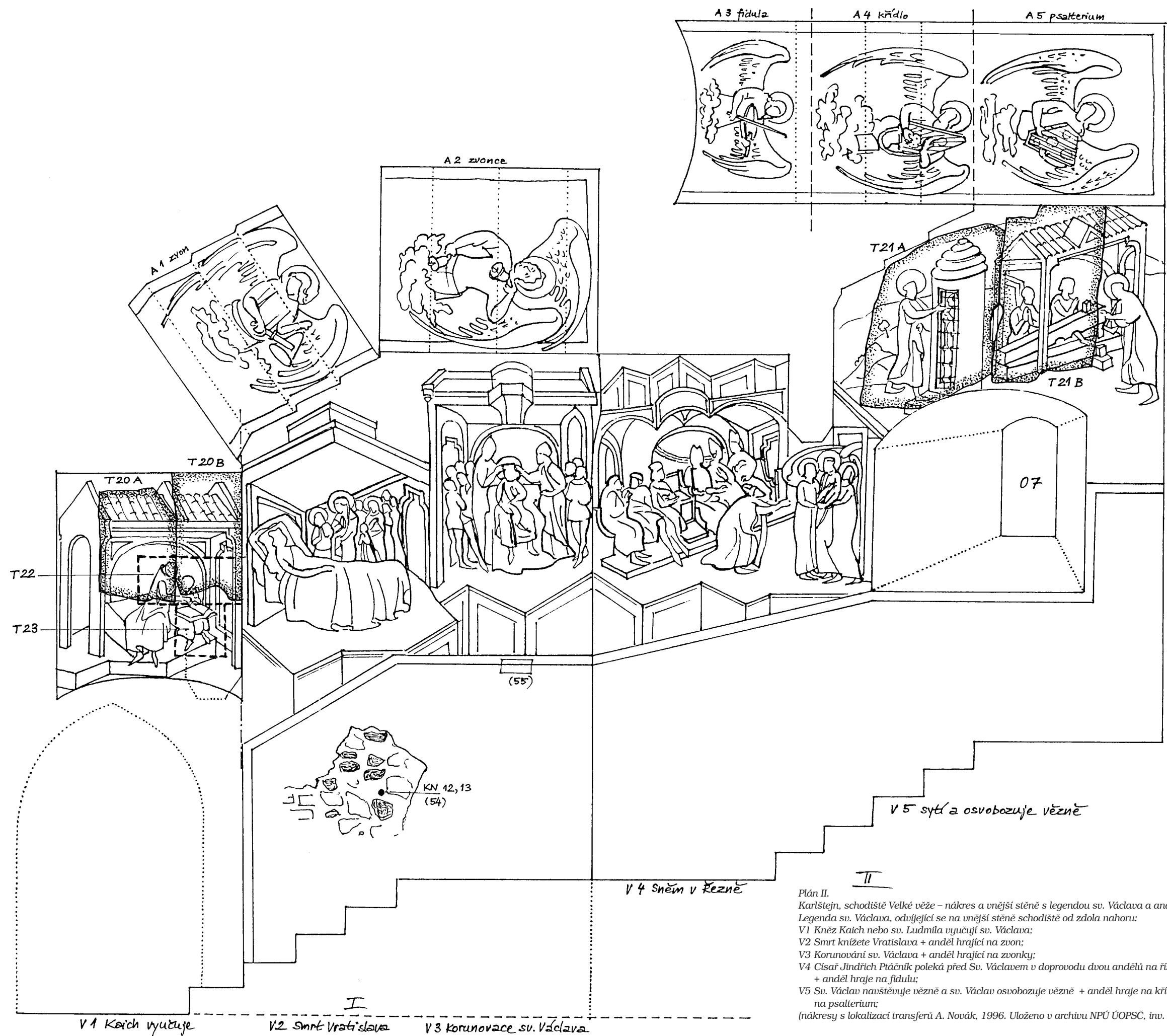
Schéma scén zobrazující události Svatováclavské legendy (I – X).

Cyklus panovníků na vnější stěně schodiště (XI – XII).

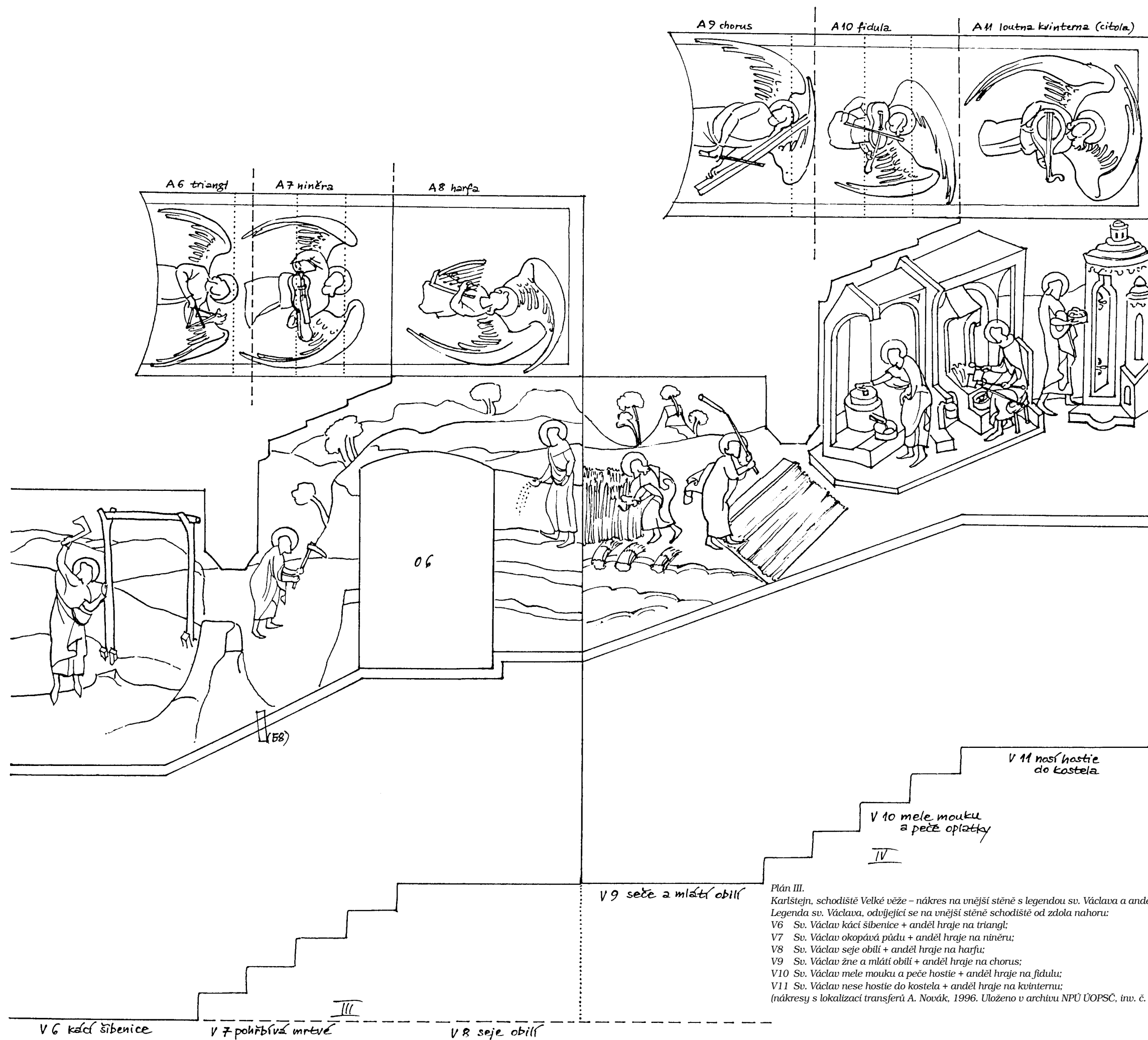
Rozvrh andělů na stropě schodiště.

Císař Karel IV. ukládá ostatky do Kříže Království českého – podesta před vchodem do kaple sv. Kříže (XIII).

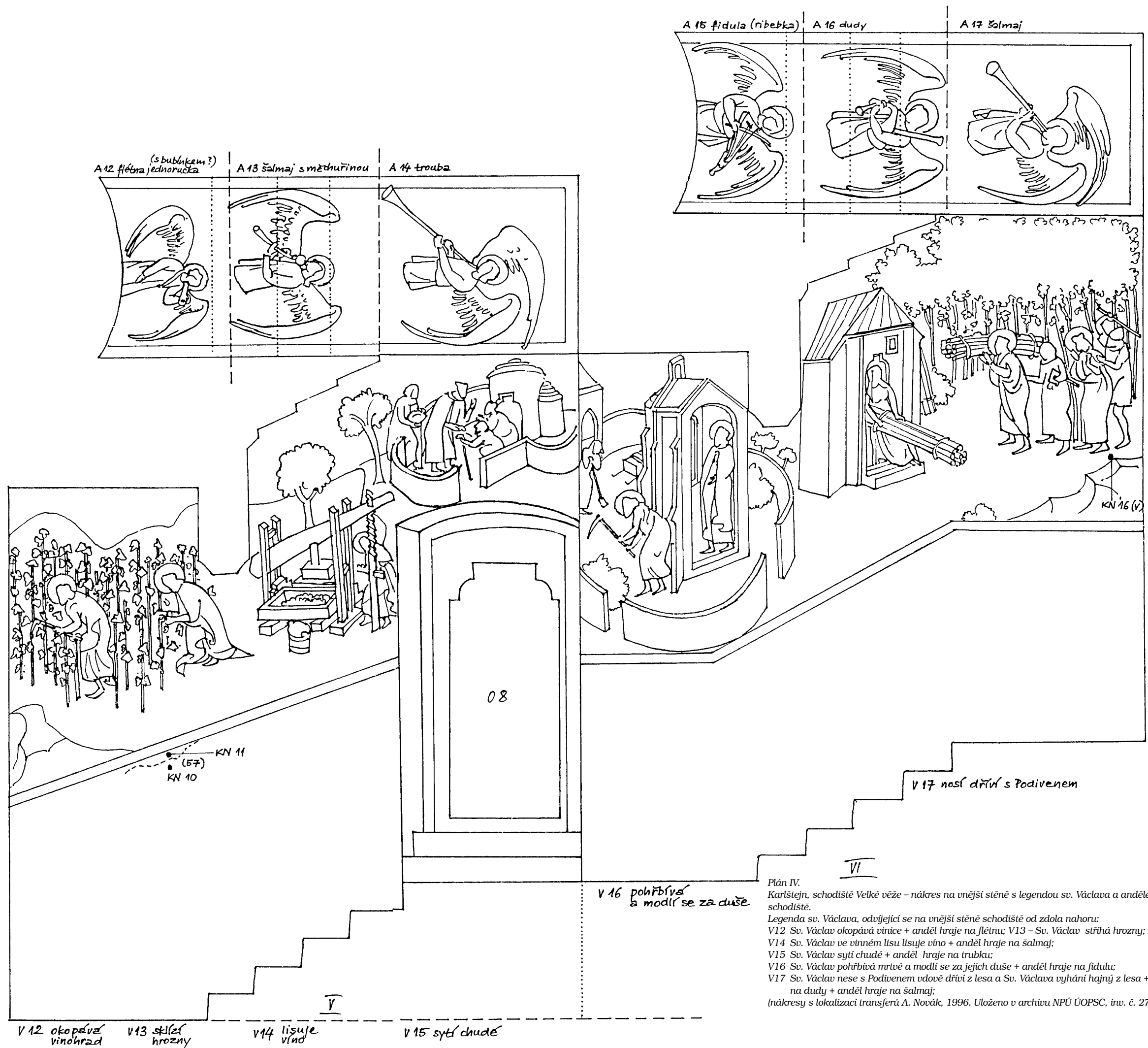
(repro z: A. Novák – R. Najdenova, Karlštejn/Velká věž. Průzkum transferů a pauz nástěnných maleb schodiště. 1. část, 1994. Uloženo v archivu NPÚ ÚOPSC, inv. č. 2761).

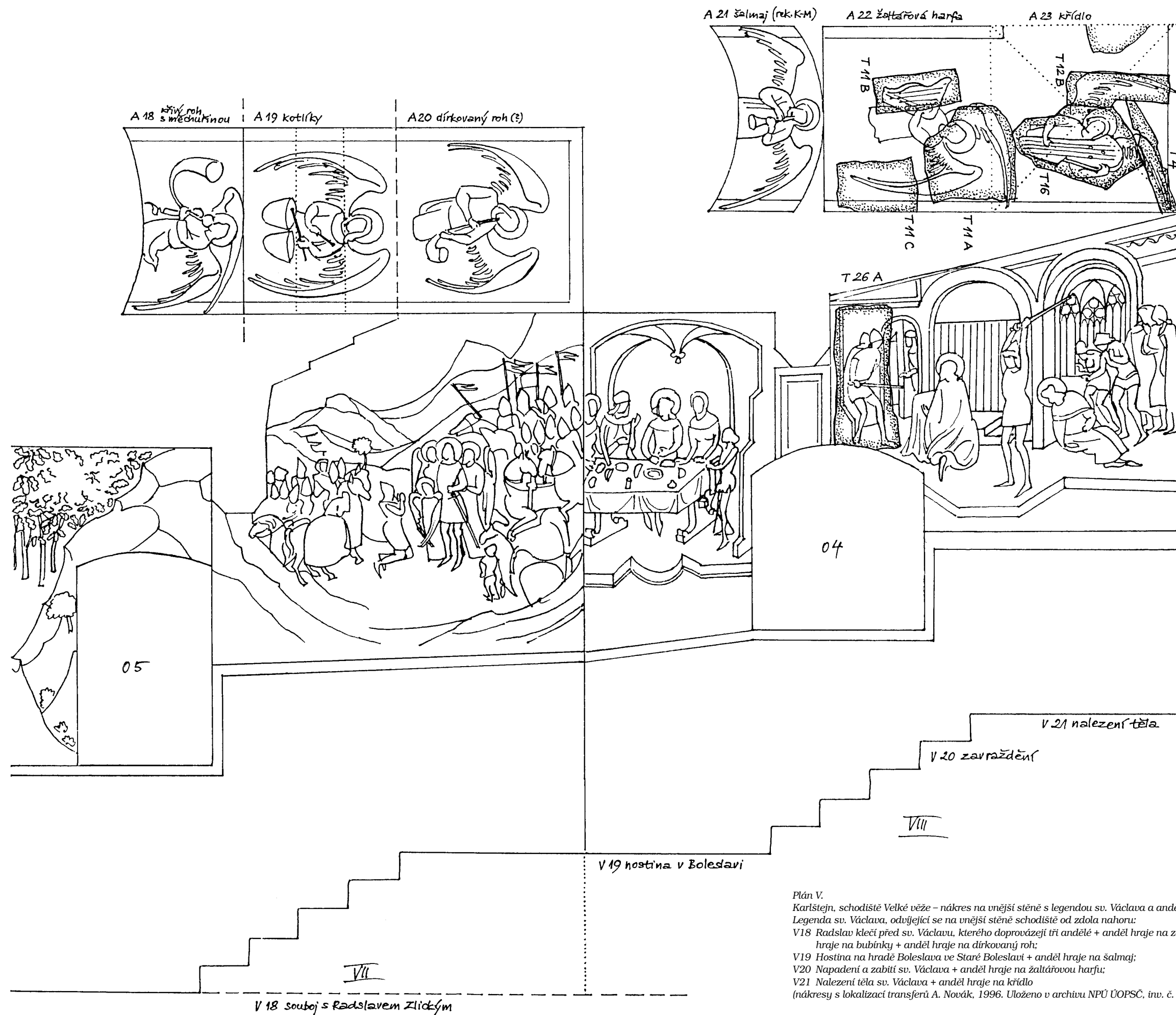
Plán II.
Karlštejn, schodiště Velké věže – nákras a vnější stěně s legendou sv. Václava a andělů na stropě schodiště.
Legenda sv. Václava, odvíjející se na vnější stěně schodiště od zdola nahoru:
V1 Kněz Kaich nebo sv. Ludmila vyučuje sv. Václava;
V2 Smrt knížete Vratislava + anděl hrající na zvon;
V3 Korunování sv. Václava + anděl hrající na zvonky;
V4 Císař Jindřich Ptáčník poleká před Sv. Václavem v doprovodu dvou andělů na říšském sněmu v Řezně + anděl hraje na fidulu;
V5 Sv. Václav navštěvuje vězně a sv. Václav osvobozuje vězně + anděl hraje na křídlo + anděl hraje na psalterium;
(nákrasy s lokalizací transferů A. Novák, 1996. Uloženo v archivu NPÚ ÚOPSC, inv. č. 2762).

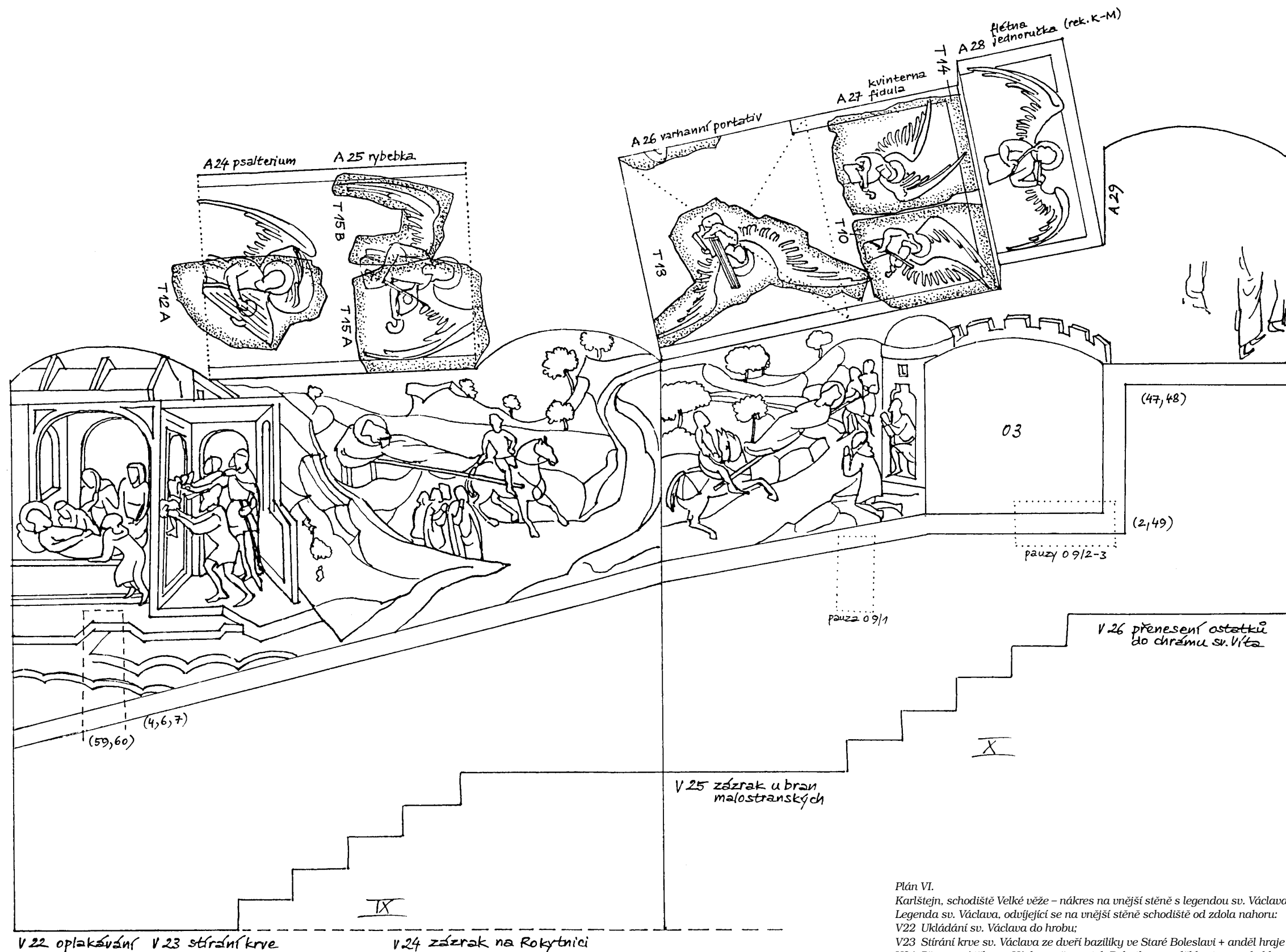

Plán III.
Karlštejn, schodiště Velké věže – nákras na vnější stěně s legendou sv. Václava a andělů na stropě schodiště.
Legenda sv. Václava, odvíjející se na vnější stěně schodiště od zdola nahoru:
V6 Sv. Václav kácí šibenice + anděl hraje na triangl;
V7 Sv. Václav okopává půdu + anděl hraje na niněru;
V8 Sv. Václav seje obilí + anděl hraje na harfu;
V9 Sv. Václav žne a mlátí obilí + anděl hraje na chorus;
V10 Sv. Václav mele mouku a peče hostie + anděl hraje na fidulu;
V11 Sv. Václav nese hostie do kostela + anděl hraje na kvinternu;
(nákrasy s lokalizací transferů A. Novák, 1996. Uloženo v archivu NPÚ ÚOPSC, inv. č. 2762).

Plán IV.
Karlštejn, schodiště Velké věže – náčrty na vnější stěně s legendou sv. Václava a andělů na stropě schodiště.
Legenda sv. Václava, odvíjející se na vnější stěně schodiště od zdola nahoru:
V12 Sv. Václav okopává vinice + anděl hraje na flétnu; V13 – Sv. Václav stříhá hrozny;
V14 Sv. Václav ve vinném lisu lisuje víno + anděl hraje na šalmaj;
V15 Sv. Václav sytí chudé + anděl hraje na trubku;
V16 Sv. Václav pohřbívá mrtvé a modlí se za jejich duše + anděl hraje na fidulu;
V17 Sv. Václav nese s Podivenem vdově dříví z lesa a Sv. Václava vyhání hajný z lesa + anděl hraje na dudy + anděl hraje na šalmaj;
(náčrty s lokalizací transferů A. Novák, 1996. Uloženo v archivu NPÚ ÚOPSC, inv. č. 2762).

Plán VI.

Karlštejn, schodiště Velké věže – náčrty na vnější stěně s legendou sv. Václava a andělů na stropě schodiště.
Legenda sv. Václava, odvíjející se na vnější stěně schodiště od zdola nahoru:

V22 Ukládání sv. Václava do hrobu;

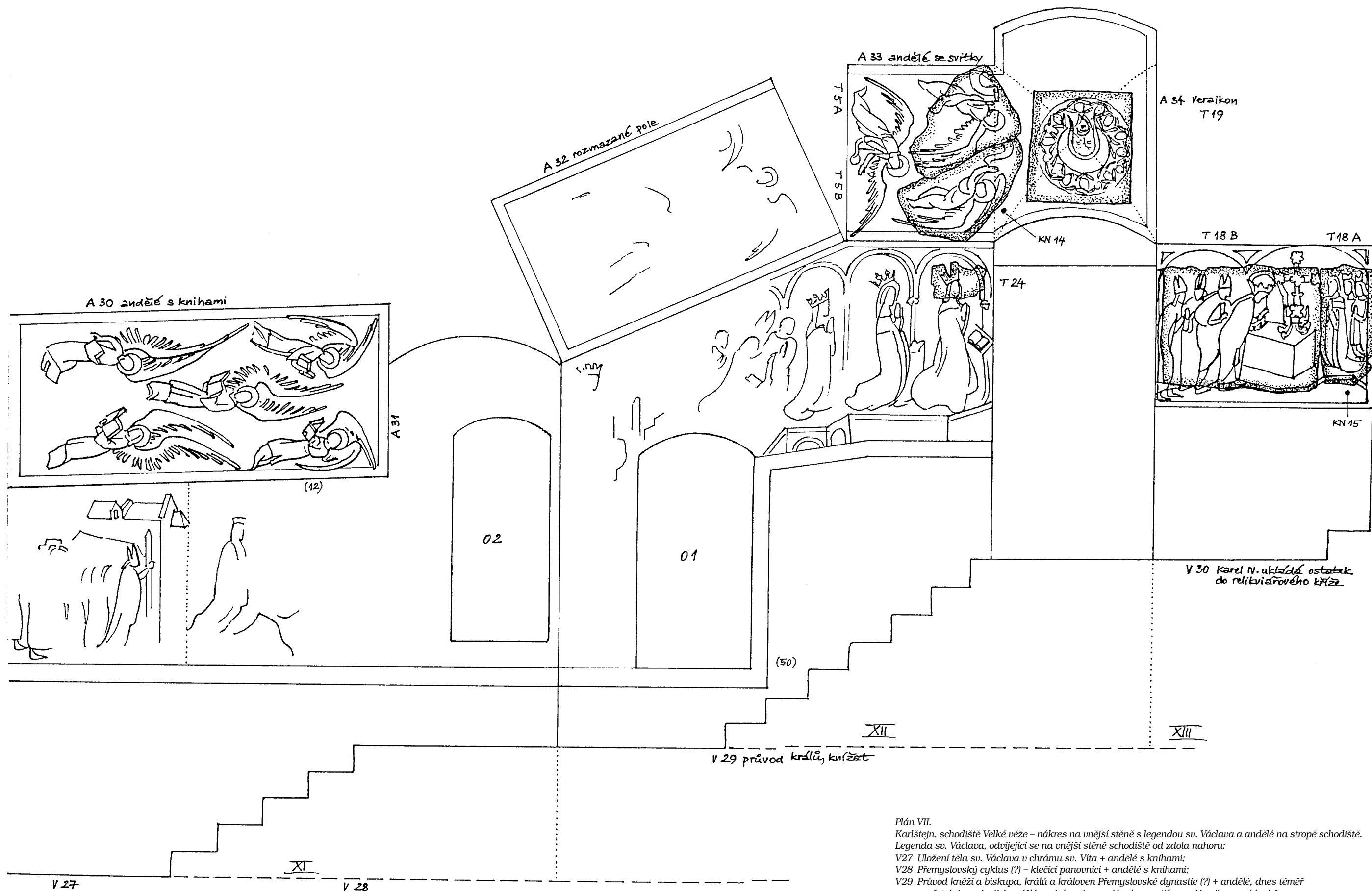
V23 Stírání krve sv. Václava ze dveří baziliky ve Staré Boleslavi + anděl hraje na psalterium;

V24 Přenesení těla sv. Václava přes potok Rokytku + anděl hraje na rybečku;

V25 Přenesení těla sv. Václava do Prahy a zázrak u Malostranských bran + anděl hraje na varhanní portativ + anděl hraje na kvinternu a anděl hraje na fidulu + anděl hraje na flétnu jednoručku (?);

V26 Přenesení těla sv. Václava k chrámu sv. Víta v Praze

(náčrty s lokalizací transferů A. Novák, 1996. Uloženo v archivu NPÚ ÚOPSC, inv. č. 2762).

Plán VII.

Karlštejn, schodiště Velké věže – nákras na vnější stěně s legendou sv. Václava a andělé na stropě schodiště. Legenda sv. Václava, odvíjející se na vnější stěně schodiště od zdola nahoru:

V27 Uložení těla sv. Václava v chrámu sv. Víta + andělé s knihami;

V28 Přemyslovský cyklus (?) – klečící panovníci + andělé s knihami;

V29 Průvod kněží a biskupů, králů a královen Přemyslovské dynastie (?) + andělé, dnes téměř nezřetelní + zpívající andělé s páskami s mariánskou antijonou; Veraikon na klenbě;

V30 Císař Karel IV. ukládá ostatky do Kříže Království českého (nákrasy s lokalizací transferů A. Novák, 1996. Uloženo v archivu NPÚ ÚOPSC, inv. č. 2762).